

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף י"ט

הלכות נטילת ידיים שחרית ב' אות א-ד

מכון

הליכות נועם

halicot.noam@gmail.com

נכתב לפני עריכה

ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' **0527111070**

לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org

לקוטי הלכות או"ח דף י"ט הל' נטילת ידיים ב' אות א-ד

מחייבת עמלק מצות חיובית בכל יום

ר' נתן מלמד אותנו שנבין היטב היטב דבר שנוגע לנו בכל יום ויום, זה ממש לפני עינינו, מצות מחייבת עמלק, לעקור את הטומאה של טבע, זהו סט"א ראשית גויים עמלק. וזה בחינת (שמות יז) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וַגְּבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְכוּ' הַנֶּאֱמַר בְּמִלְחַמַת עַמְלֵק, כִּי עַמְלֵק הוּא כְּלִיּוֹת כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וְהַסְטְרָא אַחְרָא בְּחֵינֵת רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֵק וְעַמְלֵק הָיָה כּוֹפֵר בְּעֵקֶר וְתִלְהָ הַכֵּל בְּטַבַּע ח"ו, יצאנו ממצרים באותות ובמופתים וניסים, היה פחד גדול, עמלק לא מתבייש ותולה הכל בטבע בלי פחד ובושה. וְהָיָה מִזְשָׁבִין הַשְּׁעוֹת בְּאִיצְטְרוֹלִיגָא שְׁלָהֶם, כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּפִרוּשׁ רש"י וְכְמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל

ועיקר מצות מחייבת עמלק הוא להכניע מהמחשבות שלנו, כל דבר של טבע, כל דמיון שפרנסה בא מאיזה דבר, רפואה בא מאיזה דבר, או איזה דבר מפריע לי, כל מחשבה כזאת על מה שעובר על אדם, וכל מה שרואים את העולם בדרך טבע, זהו עמלק, ובוזה צריך ללחום. איך לוחמים? עם הרמת הידיים!

הרמת ידיו של משה, מאירים בנו דעת איך לצאת מהטבע

ועל-כן עקר הכנעתו על-ידי הרמת הידים שמרימין הידים כ"ח פרקין שבידיים אל הראש, בבחינת שאו ידיכם קדש, הינו שמגביהין הידים כ"ח פרקין אל הדעת לידע שהכל בהשגחתו יתברך, כי השם יתברך ברא הכל על ידי כ"ח אתון שבמעשה בראשית, שהם בחינת כ"ח פרקין כנ"ל אלו הם כ"ב אותיות התורה יחד עם אותיות סופיות ואות א' המחובר, והם כנגד כ"ח עצמות שיש ביד כמובא במשנה, וע"י אלו האותיות הקב"ה מנהיג הכל, לכן מרימים את היד, כי היד של האדם הוא עיקר הרבר שבו פועלים דברי טבע, ואדם חושב שהוא יעשה, זהו פגם בכ"ח פרקין ח"ו, לכן מרימים את זה להשי"ת, לשורש הרעת לאמונה ברורה, שיוודעים את עומק האמונה ומאמינים במה שיש ברעת. ושם זה כ"ח אתון דמעשה בראשית שמקבל משם מ"ה, בחי' כאשר ירים משה ידו הוא הרעת שהצדיק מאיר בנו.

ואזי מגביהין בחינת השמים שהם גם כן בחינת ידים כנ"ל לשרשם שפרעת לבחינת כ"ח אתון הנ"ל, כי הכל ברא השם יתברך בכ"ח אתון והוא מחיה ומקים השמים וכל צבאם והארץ וכו', בהשגחתו לבר ואין שום טבע ומערכת השמים כלל שום דבר, לא הארץ עומדת ככה, לא האויר, לא חום ולא הקור. ה' רוצה שנכיר שאין טבע, זהו עבודת ה', כל מאכל, כל מה שנעשה עם האדם, בפרט כל דבר שמתחדש, אדם צריך רק תפילה, רק השי"ת יעזור, בוודאי שמה שצריך להשתדל, משתדל, אך בהמשך רבינו מבאר איך לברר המדמה, שנראה איך להתנהג בתוך מציאות של טבע, ושם עמלק מתגבר ואנו לוחמים בו ע"י הרמת הידיים.

ואזי נכנע עמלק והסטרָא אחרא כנ"ל וזה בחינת (שם) ויהי ידיו אמונה עד בא השמש, לפני בא השמש היינו כמו שרבינו מבאר שאפ"ל לפני שהגיע אור הדעת הברור, הוא כבר מאמין באמונה שלימה שזה כך. כי עקר הכנעת עמלק על-ידי אמונה בהשגחת השם יתברך שנמשך על-ידי הרמת הידים כנ"ל

ועל-כן בשעת שנה הסתלקות הדעת שאז הוא בחינת התגברות הטבע ח"ו, ואז שורה סטרָא

ליקוטי הלכות ח"א דף י"ט נטילת ידיים שחרית ב אות א-ד

אחרא על בר נש, על-כן עקר אחיזתה בידיים כנ"ל ועל-כן תכף בשמתעורר משנתו צריך לטל ידיו במים שהם בחינת מימי הדעת, מימי החסד, בבחינת (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, הינו שעל-ידי הנטילה ממשיכין מים טהורים מימי הדעת מבחינת עלמא דאתי שאז תמלא הארץ דעה כמים לים וכו'. ואז ידעו הכל שהכל רק בהשגחה לבר, כי יתבטל הטבע לגמרי.

לעתיד לבא, כשיבא משיח תמלא הארץ דעה את ה', לא יצטרכו ללמוד ממישהו, יראו אלקות בגילוי, יראו דעה את ה', יכירו את הרבנו של עולם, זה נקרא מימי החסד. ואנו צריכים להמשיך את הישועה מלעתיד לבא. כי אז ידעו שהכל רק בהשגחה לבר ויתבטל הטבע. וע"י נט"י שחרית ממשיכים מימי הדעת אלינו.

וגם עכשיו בכל עת שצריכין ישועה וטהרה להנצל מתקף הסטרא אחרא שיניקתם מבחינת חכמת הטבע, אזי ממשיכין השגחה מסוף עולם כנ"ל במאמר הנ"ל. וזה בחינת מים של הנטילה שממשיכין מימי הדעת מסוף העולם מבחינת עלמא דאתי שתמלא הארץ דעה וכו' כמים לים מכסים, ובתוס' כ"א רבינו אומר שכל אחד לפי הדרגא שלו, יש מקומות יותר עמוקים ויש מקומות פחות עמוקים, כל אחד לפי שמתגבר בזה, יזכה.

סוד כונת המקוה לטבול במימי ההשגחה

וזה בחינת מקוה שהיא בחינת עלמא דאתי בידוע, (כי מקוה בגימטריא קנ"א, בחינת בינה עלמא דאתי פמוכא), הוא יסוד דבינה, בחי' עולם הבינה הוא בחי' עלמא דאתי, ור' נתן מסביר את הסוד הפנימי של הדבר ומסביר שזה שייך לנו, כי המקוה מחזיר אותנו לעלמא דאתי, היינו עולם הבינה שמבטל טבע ועיקר ההמתקות משם, שאנו יוצאים מחיזו דהאי עלמא וטבע, וחוזרים להשגחה בחינת (ירמיה י"ד) מקוה ישראל ה' מושיעו בעת צרה פי כל הצרות והיסורים הם רק מהעדר הדעת, מבחינת חכמת הטבע כנ"ל דהינו שאין יודעין ח"ו, שהכל בהשגחה וכו'.

ר' נתן מבאר לנו שדנע היטב שכל צער וצווק, כל כאב וצרה, הפתרון זה רק פה, באור הדעת. כמ"ש בסי' נ"ו שהמקוה מושיע מהצרה. ולכן כשהולכים למקוה צריך שנכוון שאנו טובלים את עצמינו באור הדעת שיתגלה לעתיד, שנמשך עלינו כבר עכשיו, לצאת מאיזה טומאה שאתה רוצה לצאת ממנה, והעיקר לצאת מהטומאה שאתה לא מרגיש אמונה, אין לך הארת הדעת להחיות את האמונה, ולקחת אמונה ולחזק הדעת.

וזה עקר הטמאה כנ"ל ועל-כן הישועה מהצרה והטהרה מהטמאה הוא על-ידי מקוה, שהוא בחינת עלמא דאתי, בחינת מימי הדעת, בחינת כי תמלא הארץ דעה כמים וכו', כי על-ידי שנכנסין למקוה וסותמין העינים מחיזו דהאי עלמא היינו כמ"ש בסי' ס"ב שעיקר היופי של האדם הוא מה שסותם עיניו, ואינו מסתכל על מה שנראה לו מתוך מה שחי בעולם שנוהגים בו ע"פ טבע, רק נתעלם ונתכסה לגמרי בתוך מימי הדעת, אין טבע כלל. ושם לעורר כל מדה רעה שיש לו, כל פחד, כל אהבה נפולה, כל ענין שחושב על טבע, לבטל את זה בתוך מימי הדעת של המקוה, זהו טבילת המקוה כראוי. לחזור להשי"ת לברו.

ונתעלם ונתכסה שם בתוך מימי המקוה, שהוא בחינת מימי הדעת, בחינת עלמא דאתי, על-ידי זה הוא נכלל בתוך בחינת הדעת בבחינת השגחה, כי סותם עיניו מחיזו דהאי עלמא שמתגבר

ליקוטי הלכות ח"א דף י"ט נטילת ידיים שחרית ב אות א-ד

הטעות של חכמת הטבע שמשום באים כל הצרות וכל הטמאות, שעל-ידי זה נפגמין העינים ששרשם וחייתם מבחינת עיני ה', שהם בחינת השגחה כמובן במאמר הנ"ל

וכך עושה תשובה במקוה בכלליות, וכן בפרטיות כל האהבות והיראות שש המדות שברעת, שש קצוות של המקוה, ה' עשה את אלו המדות ונמצא בהם, כמ"ש הבעש"ט שאם טובלים מקוה בכונה, אפי' אדם ירד כל המדרגות עד שאול, מוחלים לו. כי עוצם עיניו ונתדבק בעיני ההשגחה, כשארם יודע שה' מסתכל עלי, וכל היום להזהר מלעשות חטא, ולקיים מצוות, ולהתפלל ולבקש, ולזכור תמיד לעבוד את ה' ע"י המחשבה והדיבורים של אמונה, וע"י מעשים של קיום התורה, כך הוא חי עם עיני ה' תמיד. כי כל הצרות ויסורים הוא כחו של עמלק שמבלבל עם טבע, כשחוזרים לעיני ה' נכלל בעלמא דאתי.

דרך יחידה לצאת מצרות, אור הצדיקים שמגלים איך לחזור לה'

וכשנפלין מהדעת וסוכרין שיש טבע ח"ו, זה בחינת פגם העינים ומזה באין כל הצרות וכו' פנ"ל נשים לב שר' נתן כופל כמה פעמים שמזה באים כל הצרות, כי נרמה לאדם שהצרות שלו באים כי אין לו עבודה, או שפלוני גנב ממנו, או שעובר עליו מחלוקת, או שיש לו בעיה מה שלא כרצונו, אם חושב זה הצרה שלו, הוא ממשיך לחיות בתוך הצרה הזאת, ואנשים ממשיכים לחיות בצרה הזאת. מה התיקון של האדם? ר' נתן מסביר שכל היסורים והצרות רק מרחקים אותך מה' ולא תוכל לחיות חיים טובים, לכן תבין שיש דעת אמת שנתגלה ביציאת מצרים, מה שהיה בבית המקדש, וזה נמשך עלינו ע"י הבעש"ט ורביה"ק, פנימיות אור הזה"ק, באופן שממש יכולים לחיות עם זה, ללכת עם דעת, לדעת מה', וכל צרה שעובר עליך, תברח לה', אני מוסר את עצמי אליך, מה שהיה עד עכשיו, עשית הכל לטובתי, ומה שיהיה אח"כ, איני רואה, רק סומך על ה'. הגם שמשתורלים מה שצריך כדרך העולם, כמו שלומדים אצל חכמים איך שצריך להתנהג בדבר כזה. אבל רק תפילות, בטחון, שמחה ונקודות טובות.

ועל-כן צריכין לסתום את עיניו לגמרי מחיזו דהאי עלמא ולהיות מתעלם ונכלל בתוך המקוה, שהיא בחינת הדעת של עלמא דאתי שאז יתגלה השגחתו יתברך בעולם ויתבטל הטבע לגמרי ועל-ידי זה ממשיך השגחה מסופך העולם מבחינת המקוה ועל-ידי זה בא לו ישועה לכל מה שצריך, בחינת מקוה ישראל ה' מושיעו בעת צרה וכו'.

איזה יסוד, איזה ישועה, כמה זה שווה מה שר' נתן מגלה כאן, הלוואי שנתעורר לקבל את זה כראוי, מושיעו בעת צרה.

וזהו בחינת הנטילה של שחרית שמשמשיך מים טהורים שנמשכין מבחינת מקוה ועל-ידי זה מטהר את ידיו, שהם בחינת כ"ח פרקין, בחינת כ"ח אתון של מעשה בראשית, שעקר הפגם של בחינת חכמת הטבע שמתגבר בשנה בלילה וחשך נוגע בהם דיקא פנ"ל, כי על-ידי חכמת הטבע פוגם בכ"ח אתון הנ"ל ותולה במערכת השמים ח"ו, פנ"ל וזה בחינת הטמאה שנאחז בהידים דיקא בשעת הסתלקות הדעת, דהינו בשעת שנה פנ"ל ועל-כן מטהרין אותם על-ידי מימי הדעת נמשכין מבחינת עלמא דאתי וכו' פנ"ל:

ב) ועל-כן קדם הנטילה אסור לגע בידיו להשבעה נקבים שיש בהראש, דהינו לשני עיניו ושני נקבי החטם ולפיו ולשתי אזניו (שולחן ערוך סימן ר' סעיף ג), כי הז' נקבים אלו הם בחינת דעת,

ליקוטי הלכות ח"א דף י"ט נטילת ידיים שחרית ב אות א-ד

פשטות הכוונה שהארם מכיר את העולם מתוך העיניים שלו, רואה את העולם, באזניו שומע דברים, בחוטם מרגיש, בפה מדבר. לא ליגע לפני נט"י, היינו לא לגשת לזה עם טבע וטומאה, כמו לפני נטילת עם מימי ההשגחה, לזכור בכל דבר שה' מסתכל עלי, בכל אחד יש ימין ושמאל, יש דברים שמותר ויש דברים שאסור, וכמ"ש בס"י כ"א שמציאות מוח האדם תלוי בעיניו אזניו וכו'. בלי זה, יש לו קטנות המוחין. וצריך לגלות עיני השגחה עלינו.

כמובא בדברי רבנו במקום אחר (כסימן כא). ואלו הז' נקבי הראש הם בבחינת (זכריה ד') שבעה אלה עיני ה' המה משוטטות בכל הארץ, בחינת דעת, בחינת השגחה. היינו שאדם מתעורר לדעת ולהשיג השגחת ה'. ועל-כן אסור לגע בהם בידיו קדם הנטילה כדי שלא לפגם הדעת הקדוש של בחינת השגחה על-ידי הזהמא של חכמת הטבע הנאחזת בידים בעת שנה פנ"ל ועל-כן עקר שליטת של חכמת הטבע שמסתכלין רק על מערכת שמים הוא בלילה, כי נקראים חושים בפוכבים, בלילה הם רואים סימנים שלהם בכל מיני חכמות זהו טומאת העכו"ם, עוברי כוכבים ומזלות, שאין להם חלק ביציא"מ וקרבת ה', לכן מסתכלים בחושך, וכן אדם כשהוא בקטנות חושב עצה להסתדר עם הטבע פי חכמת הטבע הוא בחינת לילה וחשך, פי עקר האור הוא השגחת השם יתברך לבר פנ"ל:

התעוררות לקום בחצות לשבר את הקשר עם טבע

ג) ועל-כן צריך לקום בחצות הלילה לשבר השנה לשבר בחינת החשך והלילה, שהוא בחינת תקף הגלות הנמשל ללילה, הינו חכמת הטבע שמשם עקר הגלות והחשך פנ"ל. וצריך כל אחד מישראל להתעורר מהשנה בחצות כדי לשבר ולבטל חכמת הטבע על-ידי שמשבר את השנה וכו' פנ"ל ועל-כן פשקמים בחצות אז מתאבלין על הגלות שגלו ישראל מארצם, פי עקר הגלות על-ידי חכמת הטבע, שהוא בחינת לילה ושנה פנ"ל ו על-כן אז הזמן לתקן זאת:

כאן ר' נתן מעורר אותנו מחדש לקום בחצות, זמן שמתאבלים על חורבן ביהמ"ק ועל הגלות, כי בחצות יצאנו ממצרים, ונתגלה בעולם דרך של דעת לשבר את החושך, ואנחנו בחושך כזה, בקושי זכינו לטעום טעם של רביה"ק ור' נתן, עוד לא תופסים מאיפה הצרות האלה, מאיפה עובר עלינו. לא תופסים עוצם עבודת האמונה, להכניע את העמלק ולצאת מהטבע, שע"ז צריך לבכות ולהתאבל על הגלות שהוא חכמת הטבע.

רצינו לעורר עוד פעם הנה למדנו כמה הלכות, שבע דרכים שר' נתן מסביר לנו עוצם מעלת קימת חצות. כאשר שמענו מאנ"ש, ר' לוי יצחק רק דיבר מזהירות לקום בחצות. בהתחלה זה נשמע מאד משונה לאדם, כי היום הדרך להיות ער בלילה, צריך לשים לב שהיום כשאנשים ערים בלילה, לפעמים מסתובבים סתם, יש שעה שעתיים בחצות הלילה, שזה נותן לאדם כל הברכות והישועות, המתקת הרינים ופרנסה, וכל טוב, רק צריך אז לכוון דעתו לתשובה, להתחיל התחלה חדשה.

קימת חצות זהו יסוד גדול, שאדם זוכה לקום בכל לילה, כך הוא נכנס לעבודת ה', חיים אחרים לגמרי, אם יש מניעות, תנסה פעם בשבוע, פעמיים בשבוע, זה עולם אחר לגמרי, מרגיש הקרבה ה', מתעורר בתשובה ויוצא מכל השקרים והבלבולים של העולם. ויכול להתרבק באמונה.

למדנו כאן שבע הלכות איך לקום חצות

למדנו עכשיו שבע הלכות, בכל הלכה הוא מסביר לנו עוד נקודה נוספת שצריך לזכות בחצות. וחשוב לציין שכשולומדים למעשה לזכות לזכור כזה 'חצות', אצל העולם זה נרמה כדבר שעוין ודבר רחוק מאד, ובאמת זה תלוי עיקר היציאה מבית סוהר, מעצבנות, מלחץ ודחק, הכל תלוי בשעה זאת של חצות, לשבת עם התהלים והתבודדות, אז נפתח הכח של התגלות אלקות. כמו ביציא"מ.

אך אנו צריכים להזהר, שכמו ששמענו מר' לוי יצחק עיקר זהירות לקום בחצות, אך אדם צריך ללמוד מר' נתן מה לעשות באלו השעות של חצות. כשלא יודע מה לעשות, לא יודע איך לפרוט את הש"ק שיש לו, לא יודע איך לחיות למעשה בקימת חצות. קימת חצות למעשה זה לחיות עם ההלכות האלה שר' נתן לימד אותנו..

בהלכה ראשונה הסביר לנו שזה זמן להתעורר בנקודות טובות שיש בנו, לשבר הריחוק.

בהלכה שניה הסביר לנו שזה זמן לצאת מהתבערה של תאוות ממון ולצאת מהדינים, בהלכה שלישית איך שהוא עיקר בנין האמונה, הלכה רביעית בנין הדעת והשגות אלקות, ולצעוק לה' לרחם על עצמו לחפש את הצדיק, הלכה חמישית הסביר לנו איך עי"ז לבא לדעת מהשגחה, ולשבר את הדין, ולגלות שיר שיתער לעתיד, וכאן שני הלכות בנט"י, בענין הדעת והמשכת ההשגחה לצאת מהשגעון הזה שאין מאמינים בהשגחה פרטית, רק מאמינים בדוקטור וברופא, אני יעשה כך וכך, זהו חכמת הטבע ששייך למכשפי מצרים, זהו טומאה שע"ז אדם חי בגלות מר מאד.

מנהגו של ר' לוי יצחק לא רק לקום חצות, אלא העיקר להתדבק בהשי"ת

הרי שר' נתן באלו ההלכות מלמד אותנו איך לחיות, להקים אמונה ולבא להשגות אלקות, אלו הם עיקרי אמונה, הגם שבזה העולם צריך להתעסק לברר בירורים, אך באור הבעש"ט ורביה"ק אנו יודעים שיהודי לא שייך לטבע, נקודה. ר' נתן הסביר לנו את זה כראוי, ולכן אנו קמים בחצות, בכל לילה לבקש ה' שנזכה לצאת מהבית סוהר הזה, כשהיינו בביהמ"ק היינו שומעים ניגון ושיר ועליית הרגל, והרגשנו את ה' יצאנו מהריחוק הזה לתלות דברים בכל דבר שצריך את זה ואת זה, נולדתי עם טבע רע, ועובר עלי, וכל מיני דמיונות, שזה חיים של צער. וככה הוא לא שייך לעבודת ה', שאינו מבין שבכל דבר עובדים את ה' עם אמונה ובטחון, ולכוון לשם שמים, וה' נהנה ממנו, ומקבל תענוגים מאתנו, זה חיים אחרים לגמרי.

לכן צריך לקום חצות. דברתי עם ר' לוי יצחק כמה פעמים, ואמר לי כמה דברים שצריך להתעורר בחצות, לחזור להשי"ת, לעשות ישוב הדעת אמיתי כמה שאני טועה וסתם מדמה דמיונות, רק לחזור למציאות של אמונה הקדושה תמיד.

גם כשקשה לו לקום חצות לילה ממש, הרי ר' נתן מדבר לקום בהשכמת הבוקר, כשאדם רוצה להשתנות, העיקר לחזור לאמונה והשגחה פרטית, הדרך לבנות את עצמו הוא באופן שאדם עובד על עצמו, ועיקר העבודה על עצמו הוא בודאי ע"י לימוד התורה, בסדר של רבינו, ללמוד הרבה, והתבודדות, ולהתפלל בכונה ולהתקרב לה', זהו כלליות דרכו של ר' נתן, כשעוסקים בזה יום יום, גודלים. וכאן ר' נתן מלמד לקום כל יום בהתחדשות לשבר הטבע, ולצאת מקטנות הדעת, לחזור לאמונה בהשגחה ודעת.

וכמוכן שמסוגל לזה בפרטיות העצה של קימת חצות ממש. ולזכור הפנימיות של זה, לצאת מהירחוק ולהתדבק בקרבת ה'.

עיקר יציאת מצרים הוא שיצאנו מקליפת הטבע וזכינו לאור הדעת

ד) ועל-כן הגאולה הראשונה שהיא יציאת מצרים שכולל כל הגאולות, כי כל הגליות מכוונים בשם מצרים כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר בסיומן ר', על-כן התחילה הגאולה בחצות הלילה, כמו שכתוב (שמות יא), "בחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים" כי עקר כל הגאולות, בפרט גאולת מצרים היה על-ידי בחינת הנ"ל הנאמר במאמר הנ"ל על-ידי בחינת השגחה שהמשיך השם יתברך מסוף העולם למעלמא דאתי, כי אז ביציאת מצרים היה שדוד המערכות ובטול הטבע, כי אז גלה השם יתברך השגחתו על-ידי המופתים נוראים שעשה אז ובטל הטבע כ"כ הרבה ניסים ומופתים נוראים, עד שגם פרעה עצמו התחיל להבין שאין טבע. זה היה ההתחלה, אח"כ בשבועות הגענו לנ' שערי בינה שהוא שלימות עלמא דאתי.

וכל זה היה על-ידי בחינת עלמא דאתי, כי מסטרא דיובלא נפקו, שהוא בחינת המשים שערי בינה, בחינת עלמא דאתי פידוע ועל-כן היתה הגאולה בחצות הלילה דיקא, דהינו ששבר את הלילה והחשוף, שהם בחינת חכמת הטבע, וגלה השגחה בעולם ועל-ידי זה היה עקר הגאולה כנ"ל וזה בחינת (שם) ומת כל בכור בארץ מצרים ופסח ה' וכו' והציל בכורי ישראל כי בכור הוא ראשית בחינת דעת, בחינת (משלי א') ראשית דעת, כל הכח של מצרים היה הבכורים שלהם, הם היו רשעים כמו נחשים וזה נאחו בבכורים שלהם, ולנו יש ראשית דעת דקדושה, לעמוד כנגד הטומאה החזקה של הסט"א, וה' עשה פלא והגביר את הדעת דקדושה, בני בכורי ישראל, אנו בני למקום, לא באנו לעוה"ז בשביל הדבר האלה, באנו לעוה"ז רק בשביל אמונה. בשביל עבודת השם. תורה ותפילה. וגם לעבוד את ה' בכל דבר באמונה, ולהאמין בהשם שזה עיקר העבודה.

הינו שהכניע הדעת של הסטרא אחרא, שהיא בחינת חכמת הטבע והגביר את הדעת של הקדושה בחינת הדעת של השגחה, שהוא בחינת (שם ד') בני בכורי ישראל, הינו הדעת של אמונת ההשגחה שמשם נמשכין זרע קדש ישראל, כי ישראל הם למעלה מהטבע כנ"ל, כי הם נמשכין משם בבחינת (בראשית טו) הבט נא השמימה וספור הכוכבים ויאמר לו כה יהיה זרעך וכו' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מדרש רבה שם) שהגביהו למעלה מן השמים וכו' נמצא, שזרע ישראל נמשכין למעלה מהטבע, כי על-פי הטבע כפי מערכת השמים לא היה אברהם אבינו, עליו השלום, ראוי להוליד, רק על-ידי שאמר לו השם יתברך, צא מאצטגנינות שלך והגביהו למעלה מן השמים, הינו למעלה מהטבע, על-ידי זה זכה להוליד בחינת (שם) כה יהיה זרעך נמצא, שזרע ישראל נמשכים בשרשם מבחינת למעלה מהטבע. וזה בחינת בכורי ישראל, שהציל השם יתברך והמית בכורי מצרים בחצות הלילה, להכניע ולשבר ולבטל הדעת של חכמת הטבע ולהגביר הדעת של השגחה, שהם בחינת בכורי בני ישראל כנ"ל:

הצלת בכור ישראל היינו שה' הציל לנו את הדעת, לצאת מהטבע ולחזור להשגחה

נמצא שע"פ דרך הטבע אין כלל ישראל קיים בעולם הזה כלל, כי אברהם אבינו אינו ראוי להוליד רק ע"י שאמר לו ה' צא מאצטגנינות שלך, והגביהו למעלה מהטבע. ואנו צריכים להתעורר שהרבי מחזיר אותנו לשרשינו, ר' נתן מכניס אותנו בזה, לזכור שאנו לא שייכים

ליקוטי הלכות ח"א דף י"ט נטילת ידיים שחרית ב אות א-ד

לטבע, יש בעיה בבית עם האשה, יש בעיה בפרנסה, הכל בהשגחה פרטי פרטית, כל מיני צרות ויסורים ח"ו, רק מחסרון הדעת. שחושב שאני צריך להיות נורמלי ולחשוב כמו אדם אחר, צא מאצטגנינות שלך, תחזור להשגחה פרטית, תטבול עצמך במקוה של הדעת.

ולכן בכל בוקר נוטלים ידיים מחדש, לבנות מחדש את האמונה הברורה הפשוטה, וה' עוזר עם הזמן אדם מבין מה עובר עליו, ומקבל את זה באמונה, וחי חיים טובים, כי כל הצרות רק מחסרון הדעת.

ולכן הציל ה' את בכורי ישראל, היינו הציל לנו את הדעת הנקרא בכור, כי נתגלה כזה דעת אמיתי שרבינו ממשיך לנו מאור הבעש"ט, מאור הצדיקים והזה"ק, הדעת האמת הזה שאין שום טבעעעע, אנו לא שייכים לזה כלל, זה נקרא להציל בכורי ישראל, להציל אותך שתהיה בכור ישראל, לחזור למקום שלנו. ואז יש לנו כח להכניע ולשבר חכמת הטבע.

ה' יזכנו לקבל דברי ר' נתן באמת לצאת מכל הצרות ולחיות חיים טובים אמון.